

30 Νοεμβρίου, 1989

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΛΑΜΠΗ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ,

Αιτήσεις,

v.

ΔΗΜΟΥ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ,

Καθ' ων η Αίτηση,

(Υπόθεση Αρ. 1071/87)

Συνταγματικό Δίκαιο — Δικαίωμα Ιδιοκτησίας — Σύνταγμα, Άρθρο 23 —
 Η διάκριση μεταξύ στερήσεως και περιορισμού ιδιοκτησίας — Σχέδια
 ρυμοτομίας συνιστούν κατά κανόνα πράξεις περιοριστικές και όχι στε-
 ρητικές της ιδιοκτησίας.

Γενικές Αρχές Διοικητικού Δικαίου — Δέουσα έρευνα — Απόφαση Δήμου
 για διαπλάτυνση οδού ενόψει αυξήσεως τροχαίας κινήσεως και κυκλο-
 φοριακής συμφόρησης με βάση έρευνα, που είχε διεξαχθεί από προκά-
 τοχο Συμβούλιο Βελτιώσεως — Κατά πόσο ήταν αναγκαία η επανάλη-
 ψη της έρευνας — Αρνητική η απάντηση στο ερώτημα.

Αιτιολογία διοικητικής πράξεως — Σύντομη απόφαση Δήμου για διαπλά-
 τυνση οδού — Η αιτιολογία μπορεί να συμπληρωθεί από τα στοιχεία
 του φακέλου.

Οι αιτούντες προσβάλλουν απόφαση του Δήμου Λακατάμιας περί
 διαπλατύνσεως της οδού Ουρέως. Ο ισχυρισμός των ότι ως αποτέλεσμα
 της ρυμοτομίας εκμηδενίζεται παντελώς η αξία του εναπομένουτος
 μέρους της ιδιοκτησίας των παρέμεινε αναπόδεικτος. Στη συγκεκριμένη
 περίπτωση ο Δήμος έλαβε την απόφαση λόγω της αυξήσεως της τροχαίας
 κινήσεως και της παρατηρουμένης κυκλοφοριακής συμφορήσεως σε ώρες
 αιχμής στην εν λόγω οδό. Την έρευνα είχε διεξαγάγει το Συμβούλιο
 Βελτιώσεως Πάνω και Κάτω Λακατάμιας, το οποίο ο Δήμος διαδέχθηκε.

Οι νομικές αρχές, που εφάρμοσε το Δικαστήριο, απορρίπτοντας την παρούσα Αίτηση Ακυρώσεως, φαίνονται στις πιο πάνω περιληπτικές σημειώσεις.

5 *Η αίτηση ακυρώσεως απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

10 *Sofroniou and Others v. Municipality of Nicosia and Others (1976) 3 C.L.R. 124,*

Simonis and Another v. Imp. Board Latsia (1984) 3 C.L.R. 109,

15 *Alexandra Rent a Car v. Republic (1984) 3 C.L.R. 1105,*

Γεωργίου ν. Δημοκρατίας και Άλλου (1989) 3 Α.Α.Δ. 475.

Προσφυγή.

20 Προσφυγή εναντίον του ρυμοτομικού σχεδίου που καλύπτει και την οδό Ορφέως στη Λακατάμια.

Τ. Παπαδόπουλος και Μ. Τσαγγαρίδης, για τις Αιτήτριες.

25 *Π. Μεσαρίτης, για τους Καθ' ων η αίτηση.*

30 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Αντικείμενο της προσφυγής είναι η εγκυρότητα της απόφασης του Δήμου Λακατάμιας με την οποία αποφασίστηκε η διαπλάτυνση της οδού Ορφέως που προφανώς διασχίζει την Κάτω και Πάνω Λακατάμια. Η απόφαση λήφθηκε στο πλαίσιο ευρύτερου σχεδίου για την ανάπτυξη του οδικού δικτύου προς αποσυμφόρηση της τροχαίας στην περιοχή. Η απόφαση γνωστοποιήθηκε με δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα της κυβέρνησης στις 35 16/10/87 (Γνωστοποίηση 3166).

40 Οι αιτήτριες είναι ιδιοκτήτριες ακίνητης περιουσίας η οποία εφάπτεται της οδού Ορφέως. Προσβάλλουν το ρυμοτομικό σχέδιο που καλύπτει και την οδό Ορφέως για τους πιο κάτω λόγους:-

(α) Παραβίαση του δικαιώματος που κατοχυρώνει το Άρθρο 23 του Συντάγματος.

Η θέση των αιτητριών είναι ότι παρά το γεγονός ότι το εγκριθέν σχέδιο δεν τους αποστερεί τυπικά την ιδιοκτησία τους αυτό θα είναι το πρακτικό αποτέλεσμα της εφαρμογής του σχεδίου λόγω του εκμηδενισμού της αξίας του υπολοίπου μέρους της περιουσίας. Παρά την πρόθεση των αιτητριών που διατυπώθηκε στη γραπτή τους αγόρευση να προσκομίσουν μαρτυρία για τεκμηρίωση του ισχυρισμού αυτού δεν προσάχθηκε μαρτυρία ούτε καταβλήθηκε οποιαδήποτε προσπάθεια για απόδειξή του.

Το άρθρο 23 κάμνει διαχωρισμό μεταξύ περιορισμών και αποστέρησης ακίνητης ιδιοκτησίας. Αποκλείεται η αποστέρηση χωρίς να προηγηθεί η απαλλοτριώση της περιουσίας. Σχέδια ρυμοτομίας συνιστούν κατά κανόνα πράξεις περιοριστικές και όχι στερητικές της ιδιοκτησίας (Βλ. μεταξύ άλλων *Neophytos Sofroniou and Others v. Municipality of Nicosia and Others* (1976) 3 C.L.R. 124).

Δεν τέθηκε κανένα στοιχείο ενώπιόν μας που να ανατρέπει αυτή την εκτίμηση ή να δημιουργεί αμφιβολίες ως προς τις συνήθεις επιπτώσεις της ρυμοτομίας που συνίστανται στην επιβολή περιορισμών και όχι στέρησης. Καταλήγω ότι δεν παραβιάστηκαν τα δικαιώματα των αιτητών που απορρέουν από το άρθρο 23.

(β) Πλημμελής άσκηση της διακριτικής ευχέρειας των Καθ' ων η Αίτηση που προκύπτει από την μη τήρηση πρακτικών.

(γ) Παράλειψη διεξαγωγής της δέουσας έρευνας, και

(δ) Έλλειψη ή ανεπαρκή αιτιολογία.

Οι Καθ' ων η Αίτηση υποστηρίζουν την απόφαση ως έγκυρη άσκηση της διακριτικής τους ευχέρειας για την εξασφάλιση άρτιου δικτύου κυκλοφορίας στην περιοχή. Στην υπόθεση *Simonis and Another v. Imp. Board Latsia* (1984) 3 C.L.R. 109 υποδεικνύεται ότι η διαμόρφωση του οδικού δικτύου αποτελεί όχι μόνον ευθύνη αλλά και καθήκον της αρμόδιας Αρχής.

Η επίδικη απόφαση λήφθηκε κάτω από τις εξής συνθήκες:

5 Η αύξηση της τροχαίας κίνησης και η συμφόρηση που σημειωνόταν σε ώρες αιχμής οδήγησε τους προκατόχους των αιτητών, το Συμβούλιο Βελτιώσεως Πάνω και Κάτω Λακατάμιας, στην εξέταση τρόπων και μελέτη μέτρων για τη βελτίωση του οδικού δικτύου της περιοχής. Η έρευνά τους συμπεριελάμβανε και τις απόψεις του αρμοδίου κυβερνητικού τμήματος, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικισσεως.

10

Η απόφαση των καθ' ων η αίτηση λήφθηκε με βάση και μετά από συνεκτίμηση των στοιχείων που προέκυψαν από την έρευνα των προκατόχων τους. Όμως η τελική απόφαση λήφθηκε από τον Δήμο αφού τα μέλη του ενημερώθηκαν για τα αποτελέσματα της έρευνας που προηγήθηκε και αφού άκουσε τις απόψεις του Τμήματος Πολεοδομίας. Τα στοιχεία τα οποία περιέχονται στο φάκελο σχετίζονται άμεσα με το θέμα που απασχόλησε το Δήμο. Το γεγονός ότι η έρευνα είχε διεξαχθεί από το Συμβούλιο Βελτιώσεως δεν αποτελούσε κάλυμμα για το 15 20 25

Δήμο να λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα που προέκυψαν στη διαμόρφωση της απόφασής του. Η έρευνα άπτετο του ίδιου θέματος που αντιμετώπιζαν οι καθ' ων η αίτηση και συνεπώς τα αποτελέσματά της μπορούσαν εύλογα να ληφθούν υπόψη από το Δήμο. Σε σχέση με την εισήγηση ότι η απόφαση λήφθηκε χωρίς τη δέουσα έρευνα το θέμα πρέπει να κριθεί με βάση τα στοιχεία τα οποία έλαβε υπόψη του το Συμβούλιο και τα οποία περιέχονται στο φάκελο της υπόθεσης.

30 Η απόφαση του Δήμου είναι ομολογουμένως σύντομη και δεν επεκτείνεται στην αιτιολόγηση της αναγκαιότητας της ρυμοτομίας η οποία εγκρίθηκε βάσει των διατάξεων του άρθρου 12 του περί Οδών και Οικοδομιών Νόμου, Κεφ. 96. Το περιεχόμενο του φακέλου και ιδιαίτερα οι απόψεις του Τμήματος Πολεοδομίας ως προς την αναγκαιότητα της ρυμοτομίας και τη μορφή της αναδιάρθρωσης του οδικού δικτύου στην περιοχή συμπληρώνουν με τρόπο οριστικό (βλ. μεταξύ 35 άλλων *Alexandra Rent a Car v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1105 και *Κυριάκος Γεωργίου v. Δημοκρατίας και Άλλου* (1989) 3 Α.Α.Δ. 475) την αιτιολογία για την απόφαση και καθιστούν την 40 απόφαση μέτρο που θα μπορούσε εύλογα να ληφθεί στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Δήμου Λακατάμιας. Επίσης το περιεχόμενο του φακέλου καταμαρτυρεί ότι η έρευνα επεκτά-

θηκε σε κάθε σχετικό τομέα και κανένα στοιχείο δεν έχει προσαχθεί που να καταδεικνύει ότι η έρευνα άφησε οποιοδήποτε κενό.

Καταλήγουμε ότι η αμφισβήτηση της επίδικης απόφασης 5
δεν έχει τεκμηριωθεί, συνεπώς η προσφυγή απορρίπτεται. Η
επίδικη απόφαση επιβεβαιώνεται στο σύνολό της βάσει των
διατάξεων του Άρθρου 146.4(α) του Συντάγματος. Δεν εκδίδε-
ται διαταγή για τα έξοδα.

10

*Η προσφυγή απορρίπτεται
χωρίς έξοδα.*